

Avond 1ste communie bisdom Antwerpen

Ontmoeting tussen pastorale eenheid en school

Welkom

Welkom en Bezinning

https://www.youtube.com/watch?v=By_BHbskg_E

People looking into the eyes of refugees (mensen die vluchtelingen in de ogen kijken) (onderzoek door psycholoog Arthur Aron)

Samenspraak

- Met welke verwachtingen, vragen, ... zit je hier?
- Wat wil je zeker aan bod zien komen?

VISIE EN PRAKTIJK

- Toelichting bij de visie en aanpak in Bisdom Antwerpen
 - Christa Damen (pastorale eenheid/pastoraal op school)
 - Ludwig Getteman (het vak RKG)

Waarover hebben we het?

- Eerste communie (cfr. sacrament van de eucharistie) als het tweede van de drie initiatiesacramenten
- Visie ontwikkeld in Bisdom Antwerpen (staten-generaal, vanuit globale visie in de Belgische/Vlaamse kerk)
- Vertaald naar de context van pastoraal, onderwijs en samenleving van vandaag

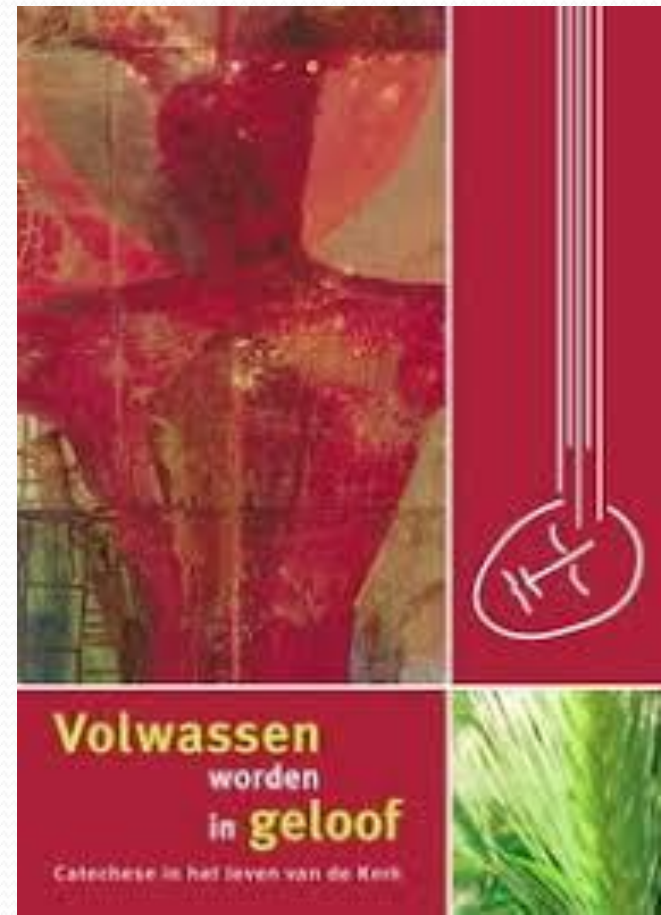
Een stukje visie (Kerk)

- Beleidsnota bisdom Antwerpen
- Mgr. Van den Berghe
- 2000

Eerste communie in het tweede leerjaar
Samenwerking parochie, school en ouders

Een stukje visie 1 (Kerk)

- Volwassen worden in geloof. Catechese in het leven van de Kerk
- Bisschoppen van België
- 2006

Van eerste verkondiging naar catechese

- Eerste verkondiging is vandaag heel belangrijk en is de eerste opdracht van de Kerk
- Onderscheid met catechese
- Eerste verkondiging = voor ongedoopten (evangelie verkondigen en uitnodigen tot bekering)
- Catechese = geeft aan begonnen bekering verder vorm en doet haar rijpen door verdere inwijding in geloof en opname in christelijke gemeenschap

Het vak RK godsdienst op school

- De godsdienstles op school kan voor leerlingen de betekenis hebben van eerste verkondiging.
- Eigenlijk gaat het dus niet om catechese. We verwachten niet van alle leerlingen dat ze allemaal leerling van Jezus worden.
- Bedoeling is wel dat de leerlingen degelijk inzicht krijgen in wat godsdienst is, en in het bijzonder christelijk geloof. Dit helpt hen om zelf keuzes te maken qua leven en geloof.
- Het gaat dus om onderricht en niet om initiatie.

Catechese en eucharistie

- Eucharistie is bron en hoogtepunt van alle kerkelijke leven en activiteit (2de Vat. Concilie)
- Op de vraag 'Wat geloof een christen en wat is de Kerk?' kan je eenvoudig antwoorden met 'Kom zondag naar de bijeenkomst van christenen.' Daar is alles te zien en te horen.
- Op zondag worden christenen *samengeroepen* als Volk van God

Een stukje visie 2 (Kerk)

- Een houtskoolvuur met vis erop en brood
- Mgr. Bonny
- 2012

-
- Pastorale eenheid en plaatselijke geloofskernen
 - Team met onder meer een verantwoordelijke voor catechese en verkondiging
 - Eenheid in verscheidenheid. Niet overal meer alles doen, samenwerken!
 - Samenhangend pastoraal beleid (visie en aanpak)

Een stukje visie 3 (Kerk)

- De sacramenten van de christelijke initiatie bij kinderen en jongeren vandaag. Oriëntaties voor een missionaire vernieuwing
- Mgr. Hoogmartens en De Kesel
- 2013

... in verband met de viering van de eerste communie en het vormsel. Ook deze momenten lijken bij vele mensen niet in de eerste plaats begrepen en beleefd te worden als etappes in één **doorlopend proces van initiatie in het christelijk geloof en in de kerkgemeenschap**. Veel beslissender in de interpretatie en beleving van eerste communie en vormsel is de traditionele situering ervan op belangrijke sociale overgangsmomenten: van kleuterschool naar lagere school en van lagere naar middelbare school. (p. 11)

Het lijkt vandaag noodzakelijk om de **viering** van de eerste communie opnieuw te **verankeren in de voedingsbodem waarin ze thuis hoort**: de christenen die op zondag samen komen om de eucharistie te vieren en zo, dank zij de communie, opgebouwd worden tot het Lichaam van Christus. Tegelijkertijd is er een **traject nodig, voor ouders en kinderen**, waarin zij in contact kunnen komen met een eucharistievierende gemeenschap en catechese ontvangen over de betekenis van de eucharistie.

(p. 13)

In dit verband vragen de experimenten met **ingroeivieringen** – die op verschillende plaatsen gebeuren – ondersteuning: in de aanloop naar de eerste communie worden ouders uitgenodigd om deel te nemen aan een aantal gewone zondagsvieringen. ... Wel is er bijzondere aandacht voor het gastvrije onthaal van de ouders met hun kinderen. Ook kunnen er in deze vieringen eventueel enkele bijzondere elementen worden geïntegreerd, zoals de overdracht van het Onzevader, als eerste gebed dat de ouders aan hun kinderen moeten aanleren. Op sommige plaatsen zal er verder een beperkt catechetisch aanbod mogelijk zijn, dat ouders kan ondersteunen in hun verantwoordelijkheid in de geloofsopvoeding van hun kind(eren). (p. 42)

Waar de **school** een kostbare rol kan spelen in het **geloofsonderricht** en **eventueel** ook in de **voorbereiding** van de kinderen op de **viering**, is de parochie of pastorale eenheid de aangewezen plaats voor de kennismaking met de geloofsgemeenschap en voor de daadwerkelijke viering van de eerste communie. Zonder deze kerkelijke inbedding dreigt de eerste communie haar betekenis te verliezen. De viering in de schoot van de parochie biedt ook de beste garanties voor een viering die trouw blijft aan de eigenheid van de liturgie. Daarom is het vandaag belangrijk dat men tot een juist evenwicht komt tussen de rol van parochie, school en ouders. (p. 43)

Een stukje visie 4 (Kerk en onderwijs)

- Het vak RKG op het kruispunt van samenleving, onderwijs en kerkgemeenschap
- Bisschoppen en Erkende instantie
- 2017

Het vak RKG beoogt twee doelen:

- Het bijbrengen van religieuze geletterdheid
- Het bijbrengen van (inter)levensbeschouwelijke vaardigheden

vanuit een rooms-katholiek perspectief!

Het is een aanbod voor ALLEN om de eigen beleving te verdiepen en een eigen keuze te maken. Voor christelijke leerlingen is het een leidraad in hun zoektocht naar een volwassen geloofsbeleving. (p.14)

Hoewel de godsdienstles en de pastoraal op school verschillende doelstellingen en methodieken hebben, verwijzen zij naar elkaar:

‘tenslotte wijzen we erop dat de impact van het vak (godsdienst) vergroot als het mee gedragen wordt door (...) de pastoraal op school of elders en door het getuigenis van gelovig zoekende volwassenen, kinderen of jongeren in en buiten de school’.

Die verwijzing werkt in beide richtingen.

Een stukje visie 5 (onderwijs)

- Leerplan RK-godsdienst lager onderwijs in Vlaanderen
- Erkende instantie
- 1999

Eerste communie in Bisdom Antwerpen (Kerknet)

De Eerste Communie is in de katholieke kerk een feestelijke stap in de zogenaamde initiatie.

Uitgangspunt is dat je een weg hebt af te leggen om thuis te komen in de kerk. Daarvoor heb je mensen nodig die je op deze weg begeleiden. Zij tonen wat het betekent om vandaag leerling te zijn van Jezus en deel uit te maken van zijn kerk. Liturgische hoogtepunten op dit traject zijn Doopsel, Vormsel en Eerste Communie, de drie initiatiesacramenten.

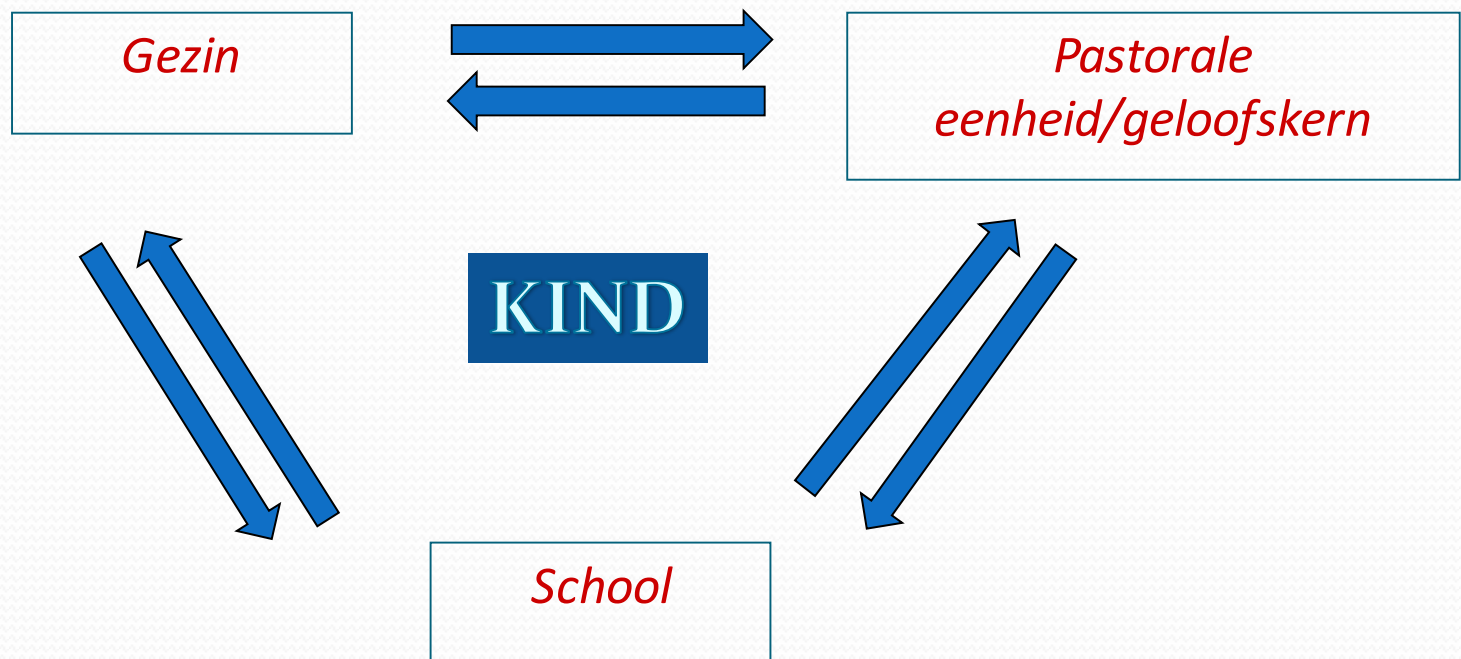
Beleid

In de veranderende omstandigheden van Kerk en wereld bakent het diocesane beleid af wie welke opdracht heeft in de voorbereiding van de viering van de Eerste Communie.

De richting waarin we willen werken in Antwerpen:

1. We blijven kiezen voor 'Eerste Communie' onderweg tussen Doopsel en Vormsel.
2. We erkennen dat de context waarin dit gebeurt, veranderd is:
 - +Verschuiving van eenmalig evenement naar stap in de initiatie
 - +Verschuiving van gewoonte naar keuze

Betrokkenen

Werken aan Eerste Communie

1. Pastorale eenheid/ geloofskern:

- Liturgische initiatie (ingroeivieringen)
- Inhoudelijk aanbod ouders

Werken aan Eerste Communie

2. Onderwijs: vak r.k.-godsdienst

Het leerplan RKG en de eucharistie

➔ Inhoudelijke voorbereiding van de communicanten

Werken aan Eerste Communie

3. En de ouders dan?

Ze engageren zich om zelf een weg af te leggen op vlak van liturgie en catechese!!!

Bedankt voor je aanwezigheid

Laten wij aan deze weg beginnen.